

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ»**

***Інновації партнерської взаємодії освіти,
економіки та соціального захисту в умовах
інклюзії та прагматичної реабілітації
соціуму***

Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції

24-25 листопада 2022 р.

м. Кам'янець-Подільський, 2022

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ: **Тріпак М. М.:** заслужений працівник освіти України, ректор НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут», професор кафедри інклюзивної економіки, кібернетики і комп'ютерних наук, кандидат економічних наук, доцент; **Сіماشкевич М. Є.:** голова Кам'янець-Подільської районної ради, голова Ради стейкхолдерів НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»; **Посітко М. В.:** український політик, громадський діяч, міський голова м. Кам'янець-Подільського; **Роберт Хей:** член ради директорів, співзасновник та директор Sunflower Community Fund; **Жуховський Іренеуш:** проректор з розвитку, промоцій та фондів ЄС Міжнародної академії Прикладних наук в Ломжі (Республіка Польща); **Шарлович Зоя:** кандидат педагогічних наук, ад'юнкт Міжнародної академії Прикладних наук в Ломжі (Республіка Польща); **Радулеску Ана:** кандидат соціологічних наук, доцент Бухарестського університету, Голова Асоціації соціальних працівників Європи (Республіка Румунія); **Марек Хамот:** проф. WSG, др., ректор Університету економіки в Бидгощі (Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy, Республіка Польща); **Гарбарець І. А.:** в.о. директора ВСП Кам'янець-Подільський фаховий коледж НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»; **Лаврук О.:** доктор наук з державного управління, кандидат економічних наук, в. о. проректора з навчальної роботи НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»; **Гуменюк І. Л.:** кандидат економічних наук, доцент, в. о. завідувача кафедри фінансів, обліку та оподаткування ім. С. Юрія, НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»; **Лучик В. Є.:** доктор економічних наук, професор, в. о. завідувача кафедри інклюзивної економіки, кібернетики і комп'ютерних наук, НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»; **Палилюцько О. М.:** кандидат історичних наук, доцент, в. о. завідувача кафедри соціальної роботи, психології та соціокультурної діяльності ім. Т. Сосновської, НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»; **Тимків А. О.:** керівник навчально-методичного та наукового відділу, кандидат економічних наук, викладач кафедри фінансів, обліку та оподаткування ім. С. Юрія, НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»; **Волощук М.Б.:** керівник відділу міжнародних зв'язків та комунікації, викладач кафедри соціальної роботи, психології та соціокультурної діяльності імені Т. Сосновської, НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»; **Корман М. М.:** провідний фахівець сектору наукової роботи у сфері інклюзії та інклюзивної освіти, НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут», кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри соціальної роботи, психології та соціокультурної діяльності ім. Т. Сосновської.

М 75 Інновації партнерської взаємодії освіти, економіки та соціального захисту в умовах інклюзії та прагматичної реабілітації соціуму: Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції (м. Кам'янець-Подільський, 24-25 листопада 2022 р.). Кам'янець-Подільський, 2022. 376с.

Збірник містить матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції «Інновації партнерської взаємодії освіти, економіки та соціального захисту в умовах інклюзії та прагматичної реабілітації соціуму», яка відбулась 24-25 листопада 2022 р. (НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут», м. Кам'янець-Подільський), з актуальних питань сучасної економічної науки, освіти та соціальної роботи в умовах сьогодення.

Відповідальність за висвітлений матеріал у публікаціях несуть автори наукових праць. Видано в авторській редакції.

Зміст

СЕКЦІЯ I «Парадигма реабілітації в системі економіки країни»	16
<i>Бабко Н.М.</i>	
Організація комфортного комунікативного простору в умовах інклюзії	16
<i>Бачинська О.М.</i>	
Кластерний підхід в економічному розвитку ОТГ	18
<i>Біленко О.В., Попадинець А.М.</i>	
Розвиток дистанційних форм зайнятості на ринку праці України	21
<i>Бойко О.М.</i>	
Особливості транскордонного співробітництва в інноваційній сфері в умовах інклюзії	23
<i>Бурденюк С.В.</i>	
Сутність та принципи пенсійного страхування	26
<i>Василішин С.І., Ярова В.В.</i>	
Формування професійного судження бухгалтера: безпековий аспект	28
<i>Вінник І.В.</i>	
Інформаційні системи в сфері харчових технологій для забезпечення доступності для осіб з обмеженими можливостями	30
<i>Гарбарець І.А.</i>	
Особливості фінансової інклюзії як передумови економічного зростання.....	33
<i>Герасимова Т.І.</i>	
Суттєві проблеми економічного розвитку регіонів України на час воєнного стану	36
<i>Гльос І.Р.</i>	
Дослідження технологій США та Німеччини для підвищення конкурентоспроможності підприємств України.....	38
<i>Годнюк І.В.</i>	
Сучасний стан облікової політики підприємства в умовах інклюзії	40
<i>Головач К.С., Головач О.П., Веремій Т.Б.</i>	
Соціальний маркетинг та соціальна реклама – реалії сьогодення.....	43
<i>Гуляєва Л.П.</i>	
Розвиток краудфандингу в Україні: аналіз можливостей та загроз	45
<i>Гуменюк І.Л., Безпалько Л.М.</i>	
Інституційний аудит: перспективи розвитку	47
<i>Гуріна О.В., Сердюкова Є.С.</i>	
Статистичне моделювання при виборі економічної стратегії країни.....	50
<i>Зелінська Г.О.</i>	
Аналіз стану ринку праці: регіональний аспект	53
<i>Івахів А.Б.</i>	
Національні особливості та зарубіжні тенденції принципів бухгалтерського обліку	55

<i>Великжаніна Д.В.</i>	
Особливості підготовки майбутніх соціальних педагогів до діагностичної роботи з учнями з особливими освітніми потребами в умовах дистанційної освіти.....	307
<i>Волощук М.Б.</i>	
Соціально-психологічні аспекти взаємодії та бар'єри у комунікації в контексті мультикультуралізму.....	310
<i>Головко Л.В., Сіренко Ю.В., Головко Т.В. Мельник А.В.</i>	
Соціальна реабілітація дітей та підлітків в умовах надзвичайних ситуацій.....	313
<i>Гуменюк І.М.</i>	
Законодавчий аспект надання соціальних послуг внутрішньо переміщеним сім'ям.....	315
<i>Дмитрієва О.І.</i>	
Формування життєвих планів старшокласників з особливими освітніми потребами в умовах воєнного стану.....	318
<i>Жиляк Н.В.</i>	
Аналіз суб'єктивного переживання людиною внутрішньої картини здоров'я.....	320
<i>Завадська І.М.</i>	
Особливості соціалізації дітей з особливими потребами у сучасному українському суспільстві.....	322
<i>Калаур С., Кислюк Ж</i>	
Соціальна зрілість студента як педагогічна проблема.....	325
<i>Кожина Г.М., Могилка О.П.</i>	
Формування професійних навичок майбутніх соціальних працівників до роботи у сфері громадського здоров'я	327
<i>Кожина Г.М., Гайчук Л.М., Терьошина І.Ф., Перецьолкіна К.М.</i>	
Волонтерство та соціальна робота	330
<i>Комарніцька Л.М.</i>	
Пластлінографія як метод розвитку дітей дошкільного віку	332
<i>Косюк В.Р.</i>	
Здоров'язбережувальні технології розвитку творчих художніх здібностей майбутніх дизайнерів в умовах інклюзії	334
<i>Кравченко О.О.</i>	
Каністерапія як метод соціально-психологічної реабілітації дітей з ООП.....	336
<i>Кудінова М.С.</i>	
Розвиток резильєнтності як особистісного ресурсу в умовах війни (на прикладі здобувачів освіти спеціальності 053 психологія).....	338
<i>Кучер Г.М.</i>	
Актуальні проблеми соціально-психологічної реабілітації дітей та підлітків з обмеженими функціональними можливостями	341
<i>Мазур О.О., Мазур О.В.</i>	
Музична психологія як особливий вид соціальної комунікації.....	343
<i>Михальська Ю.А.</i>	
Особливості застосування реабілітаційних заходів в роботі з дітьми з особливими освітніми потребами.....	346
<i>Михальський А.В.</i>	

Кожина Г.М.

Професор, д.м.н., завідувача кафедрою психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи Харківського національного медичного університету.

Гайчук Л.М.

К.м.н., доцент кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи Харківського національного медичного університету.

Терьошина І.Ф.

К.м.н., доцент кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи Харківського національного медичного університету.

Перепьолкіна К.М.

*Викладач кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи Харківського національного медичного університету,
м. Харків, Україна*

ВОЛОНТЕРСТВО ТА СОЦІАЛЬНА РОБОТА

У світовій практиці волонтерство досить розповсюджене явище, а його значимість в суспільному розвитку має високе значення. Багато країн використовують волонтерський ресурс через фінансування проєктів та реалізацію державних програм для вирішення соціально значимих проблем.

Слід зазначити, що на сьогоднішній час, з початком бойових дій на території України, в нашій державі та в дружніх країнах кількість волонтерів збільшилася в рази. ООН оцінює кількість добровольців у світі, з урахуванням тих людей, які приділяють волонтерській діяльності хоча б кілька днів на рік, до 1 мільярду людей. Як правило, волонтерство носить несистемний характер і не дозволяє провести якісне порівняння показників у окремих містах та країнах, а також оцінити їх внесок та трудовий потенціал.

З досвіду практичної діяльності у сфері надання соціальних послуг різним категоріям населення, можна зробити висновок, що добровільна суспільна діяльність сьогодні може не тільки допомагати у вирішенні багатьох соціальних проблем, але і спонукати до розвитку соціально-значущих якостей молоді, формуванню в них активної життєвої позиції. Саме тому для соціальної галузі волонтерський рух набуває особливої актуальності.

Волонтерство та соціальна робота мають спільні історичні корені, спільну етичну та філософську основу та сферу діяльності. Також вони знаходяться під впливом культурного та політичного контексту в якому вони мають свій розвиток. Сьогодні соціальна робота та волонтерська діяльність стикаються з соціальними тенденціями, які пов'язані з модернізацією суспільства, а саме глобалізація, технологічний розвиток, демографічні зміни, зміни в суспільстві, а також зміни цінностей.

Робити для інших що небудь, що не є обов'язком чи законом, було і завжди буде добровільним актом вільної людини. Також слід відмітити, що всі професії, які пов'язані з наданням допомоги, історично виникли в якості добровільної

діяльності. Першочергово завжди існувала ідея, ентузіазм щодо покращення життя чи з надання допомоги в різноманітних формах. Однак чим більше складнощів набуває діяльність, чим вище можливість нанесення шкоди клієнтам – тим більше знань та систематичного підходу потребується, тим швидше це перетворюється в конкретну професію. У зв'язку з чим виникає потреба у спеціальній освіті.

У сучасному суспільстві, яке все більше орієнтується на розвиток соціальної активності індивіда, спостерігається тенденція до підвищення престижу та росту популярності волонтерської діяльності. Сучасна молодь намагається реалізувати себе в різних сферах суспільного життя, у тому числі й через участь у волонтерській діяльності. Становище молоді, її потенціал, її цінності та ідеали є особливо актуальними в теперішній час для нашої країни.

Функціонуюча система підготовки фахівців у сфері соціальної роботи актуалізує потребу переоцінки класичних форм навчання майбутніх спеціалістів в області соціальної роботи. Посилюється практична складова навчального процесу та розширення компетенцій майбутніх фахівців. Залучення здобувачів освіти за напрямом «Соціальна робота» до волонтерської діяльності під час навчання спонукає розвитку активної професійної позиції, адаптації до специфіки роботи в майбутній професії, а також засвоєнню професійних навичок на практиці. Для майбутніх соціальних працівників волонтерська діяльність є способом розвитку таких компетенцій як здатність працювати в колективі, толерантність, забезпечувати заходи соціального захисту, соціальної допомоги та соціального обслуговування з метою покращення умов життя громадян.

Волонтерство впливає на професійне становлення майбутнього фахівця, формування його навичок щодо прийняття рішень та обирати технології соціальної роботи, які орієнтовані на задоволення базових потреб клієнта.

Волонтерство як форма практичної соціальної роботи актуальна тоді, коли існує необхідність в допомозі людям, які потрапили в складну життєву ситуацію. Воно успішно розвивається в сучасних умовах, коли перед державою постає завдання її фізичного виживання, а соціальна сфера відходить на другий план. Саме в таких умовах і проявляється волонтерська діяльність як ресурс, або навіть суб'єкт соціальної роботи. Участь здобувачів освіти у добровільних практиках дозволяє формувати свідоме ставлення до професії соціального працівника та основи професійних навичок майбутніх фахівців.

Отже, основними принципами волонтерства є бажання допомогати людям, ділитися власним досвідом та бажання навчатися. Можна стверджувати, що волонтерство є деяким прототипом практичної соціальної роботи. Цей факт слід враховувати під час організації навчального процесу для майбутніх соціальних працівників, оскільки саме практична діяльність є найбільш успішною формою засвоєння основних навчальних компетенцій.

